

Muz 248

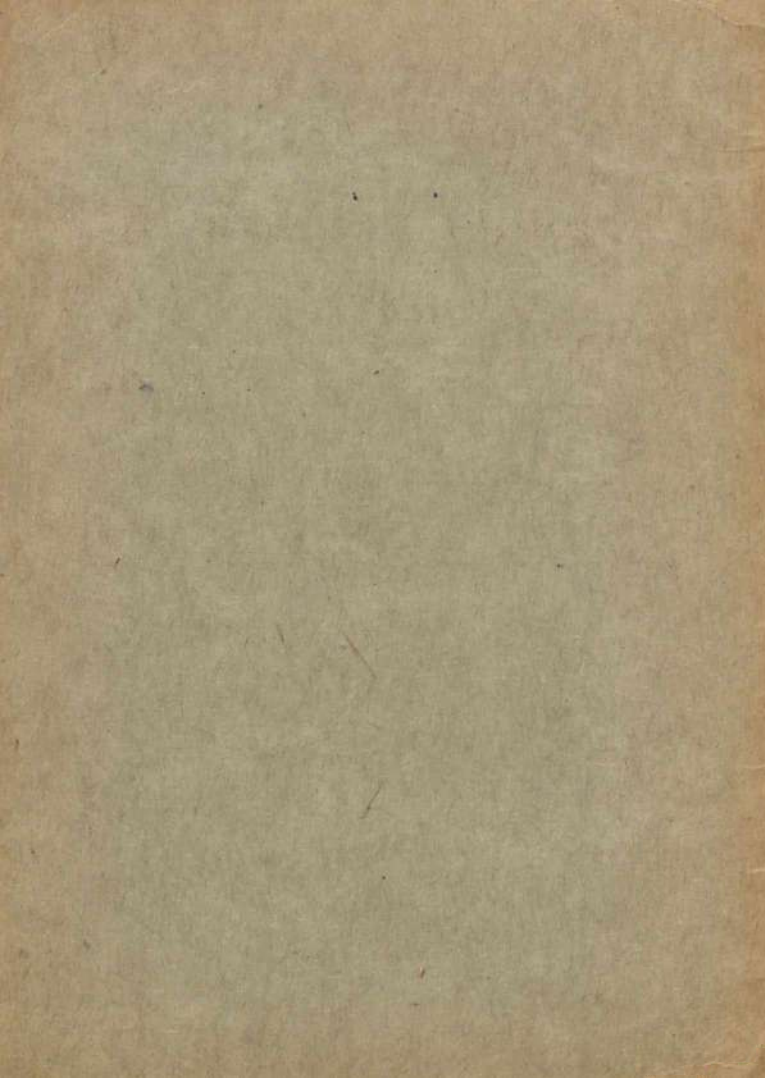

IDEIGLENES SEGÉDLET

a villamos aknaütatő
eszközökkel végrehajtandó
aknaeltávolításokhoz.

BUDAPEST, 1942.

ZNAKA, TUD. KÖNYVTÁR
S2 704
ARCHIVUM

761

Muz 248

A) Általában

1. Alapos térképolvasás, nemkülönben a helyzetnek és terepnek gondos mérlegelése, szükség esetén a légifelvételek kiértékelése olyan támpontokat nyújthat, melyekből esetleges telepített aknazárakra és azok telepítési módjaira is következtetni lehet. Gyakran az ellenség viselkedéséből is értékes következtetéseket vonhatunk le.

Aknazárak felderítését az összes fegyvernemek, de leginkább az utászok vagy árkászok végzik el. Aknamezők felismerését megkönnyíti a terep-helyenkénti elváltozása és a növényzet foltszerű elszíneződése. Ügyes álcázás és rejtett telepítés esetén csak a bekövetkezett véres veszteségekből veszünk tudomást aknazárakról.

2. Amennyiben az általános felderítés megállapította, hogy az ellenség aknazárakat telepített, úgy azok kiterjedésének, telepítési módzatainak, valamint az aknák fájának és telepítési módjának felderítésére az utász, vagy árkász hivatott.

Aknazárak kiterjedésének felderítését harc közben rendszerint éjjel végezzük. Kedvező helyzetben (ellenség által be nem látott területen) vagy, ha támadással az aknazárat biztosító ellenséges részeket kétoldalt visszavetettük, a felderítést azonnal, nappal is, végre lehet hajtani.

3. A felkutatott aknák eltávolítását rendszerint azonnal a felderítés után hajtjuk végre. Amennyiben a helyzet a felkutatott aknák felszedését nem engedi meg, úgy gondoskodnunk kell azok megjelöléséről és őrzéséről. Harc közben az aknamezőkön való áthatolást, utcák nyitásával oldjuk meg, míg teljes felszedést csak a támadás sikeres végrehajtása után hajtjuk végre. Sürgős esetekben az aknák felszedését — esetleges veszteségekre való tekintet nélkül — a keresők által azonnal is elrendelhetjük.

4. Aknazárak eltávolításának időszükségletét a telepített aknazár helyzete, sűrűsége és a felszedendő aknák faja határozza meg. Pontos időszükségletet előre megállapítani nem lehet. Törekedjünk arra, hogy a munkához elegendő idő álljon rendelkezésre, miért is szükséges, hogy az illetékes pk-ok megfelelő eszköz rendelkezésre bocsátásáról idejében, előre gondoskodjanak. Ellenkező esetben a munka menetében zavarok állnak be.

B) Villamos aknakutató eszközök kezelése.

5. A villamos aknakutató eszközök csakis fémmel burkolt aknák felkutatóására alkalmazhatók.

Fém nélküli aknák felkutatóához más eszközöket (vasheggyel, vagy kétágú kampóval ellátott bot) kell használni.

6. A villamos aknakutató eszközök kezelése különös képességet, jártasságot, gondos kiképzést és a felhasználásra kerülő eszköznek legalaposabb ismeretét követeli. *Ezért minden aknakutató a maga nemében szakember és nehezen pótolható.* A teljes sikert a nyugalom és felelősségérzet, finom hallási érzék és rugalmas testi mozgékonyosság biztosítja.

7. Bevetés előtt a villamos aknakutató készülék üzemképességét meg kell vizsgálni. Erre vonatkozólag a készülékhez kiadott kezelési utasítás részletes támpontokat nyújt.

8. Minden esetben, akár aknazarak felderítéséről, akár utcák nyitásáról vagy nagyobb területek mentesítéséről van szó, az 1. sz. ábrán feltüntetett mód szerint járunk el, tehát határozott irányban és meghatározott szélességű sávban kutatjuk át a terepet.

9. Az átvizsgálandó sáv, illetve utca szélességét a kereső honvéd harántirányú karmozgása és a kezében tartott részekből összerakott nyél hosszúsága, nemkülönben az egymás mellett bevetett keresők száma határozza meg. Kívánatos, hogy a sávok egymást legalább 50 cm szélességben fedjék.

10. A kereső nyele több, legfeljebb három részből tevődik össze:

egyrészes nyéllal felszerelt kutatókeret esetén a sáv szélesség	1,50 m.
kétrészes nyél esetén	2,50 m.
háromrészes nyél esetén	3,50 m.

Ennek folytán

egyrészes nyéllal	1.— m,
kétrészes nyéllal	3.— m,
háromrészes nyéllal	3.— m

széles utcát lehet nyitni.

11. Háromrészes nyéllal csakis állóhelyzetben, egyrészes nyéllal pedig csakis fekvő helyzetben kutathatunk. Csak igen jó látási viszonyok, lazán benőtt és sík terep esetén lehet kétrészes nyéllal is fekvő helyzetben kutatni. Támponatul szolgálhat, hogy fekvő helyzetben egy 100 m hosszú és 1,5 m széles utca átvizsgálásához 1 óra szükséges.

Kedvezőtlen időjárás, mint eső, hó, köd és fagy, nemkülönben hepe-hupás terep, igen sűrűn telepített mező, továbbá erős ellenséges behatás a teljesítményt lényegesen csökkentheti, sőt a bevetést teljesen lehetetlenné is teheti.

C) Elektromos aknakutató eszközök bevetése.

12. Az alábbi bevetési lehetőségeket különböztetjük meg:

- a) aknamezők felderítése harc közben,
- b) utcák nyitása támadás előtt,
- c) aknamezők eltakarítása ellenséges behatás nélkül és végül
- d) aknák eltávolítása menetek alatt.

ad a) Aknamezők felderítése harc közben.

13. A villamos aknakutató készüléket az ellenséges helyzetnek megfelelően, nappal vagy éjjel vetjük be.

Döntő az aknamező mielőbbi megközelítése. E célból több felderítő járőrt vetünk be, melyeket 300—500 m térközben az aknamező egész szélességére szétosztunk. A felderítés mélységet parancsal rögzíteni kell.

Igen fontos a kutatókészülékek zajmentes kezelése. Az aknamezők megközelítéséhez sürgősen a keresővel haránt mozgásokat végezni. elegendő előretartott keresővel egy megközelítő ösvényt kitaposni.

A keresőt a harchelyzetnek megfelelően állva, vagy fekve kezeljük.

14. Minden felderítő járőr két-két kereső és két-két felszedőből áll. A kereső és aknafelszedő egymással szoros együttműködésben dolgoznak (lásd 2. sz. ábrát). Hogy a kereső teljes figyelemmel és odaadással kutathasson, szükséges, hogy a felszedő őt ebben a munkájában közvetlenül biztosítsa. De a helyzet fordított is lehet. Gyakran a kereső jut abba a helyzetbe, hogy a felszedőt biztosítsa, akkor, amikor az az aknát éppen kiássza.

15. A két kereső szorosan egymás mellett kutat és keskeny, egyenkint 50 cm széles sávokon kúsznak előre. A felkutatott területek ekkor egymást 1 m szélességben takarják. A közvetlenül mögöttük mozgó felszedők az utca két szélét jelzőszalaggal több helyen olyképpen rögzítik, hogy azokon belül a szabad közlekedés biztosítva legyen.

16. Amint valamely kereső aknát talál, megszlik a két felderítő járőr. Egy kereső és egy felszedő balra, a másik kettő jobbra tovább kutat.

17. A felkutatott aknákat és az aknamező elülső szélét felismerhetően meg kell jelölni. Egy aknát azonnal körül kell ásni, megvizsgálni, hogy a felszedés ellen másodgyújtóval biztosítva van-e és ha nem volna, óvatosan ki kell emelni és megvizsgálás céljából hátraszállítani.

A felderítés eredményét, így a telepítési módot, az álcázást és az aknák faját stb. a felszedő rajokkal szóbelileg közöljük.

18. a felderítő járőr felszerelése:

Kereső: villamos aknakutató készülék, pisztoly.

Felszedő: jelzőszalag, jelző zászlócska, rövidnyelű ásó, (lehetőleg fából)), géppisztoly.

ad b) Utcák nyitása.

19. Aknamezők általános fekvését tervszerű támadás előtt fel kell deríteni. Az aknamező teljes felderítését időre rendszerint nem vagyunk képesek végrehajtani, de ez nem is szükséges. Az aknamezőben létesítendő utcák faját, számát és irányát a támadási tervben meg kell határozni. Az utcák vezetése részleteiben a tagpárokra van bízva.

20. Megkülönböztetünk:

2 m széles csatár utcát,

5 m széles kocsitutat és

10 m széles kettős kocsitutat.

21. Csatárutca felderítéséhez egyrészes keresővel fekvő helyzetből szükséges:

2 kereső,

2 felszedő és

2 honvéd az utca jelöléséhez.

Egy kocsitút felderítéséhez:

5 kereső,

5 felszedő és

4 honvéd az út jelöléséhez.

Kettős kociút felderítéséhez:

10 kereső,

10 felszedő,

4 honvéd az út jelöléséhez.

22. 1-1 kereső és 1-1 felszedő szoros kapcsolatban egymással 1—1 felderítő tagpárt alkot.

23. A felszedő 3 m távolságban követi a keresőt. A keresők egymásközti távköze 10 m, balra vagy jobbra lépcsőzve az egymáshoz csatlakozó sávokban.

24. Éjjel, tűzben, ködben vagy egyéb nehéz körülmények között az alábbi eljárás igen célszerűnek mutatkozik.

Minden egyes kereső egy 30 m hosszú zsinórt (vagy 4 drb egymáshoz kötött fűzőzsinórt) erősít a derékszíjára és azt maga után húzza. Ettől a zsinórtól balra, vagy jobbra esatlakozik 1 m térközre a következő felderítő tagpár. A felszedő közvetlenül a zsinórnyomon követi a keresőt 3 m távközre. Éjjel, vagy ha az ellenség közelsége teljes csendet követel, a felderítőtagpárok között az alábbi érintkezés vált be:

Egyszeri rántás a zsinóron: = állj!

Kétszeri rántás: = lassabban mozogj!

25. Amint a kutatókészülék keresője aknát jelez, a felszedő előrekúszik, felszabadítja az aknát, kiesavarja annak gyújtóját, majd kiemelés után az utca szélére elhelyezi. A kutatókészülék keresője által talált szilánkdarabokat

homokzsákban összegyűjtjük és időnként az utca szélére kiöntjük, de úgy, hogy azok ne kerüljenek a szomszéd sávjába.

26. Olyan aknákat, melyek felszedés ellen másodgyújtóval biztosítva vannak, kiásni és felszedni nem szabad. Ilyen aknákat fel kell robbantani.

27. Az utca jelzéséhez beosztott honvédek az első és utolsó (szélső) tagpárokat a 30 m-es zsinór végén követik és az utca két szélét jelző szalaggal határolják. A kiásott aknáknak a megadott helyre való hátraszállítással is meg lehet őket esetleg bízni.

28. Az utcák határait csapataink részére feltűnően kell jelezni. Ennek elérése céljából felhasználhatunk:

- a) fehér jelzőszalagot, vagy
- b) jelzőcövekeket.

A jelzőszalagot 2 m-kint kövekkel, vagy göröngyökkel rögzítjük és helyenkint földdel behintjük, nehogy az ellenséges légi figyelés az utcát felismerje.

A jelzőcövekeket szintén 2 m távolságban az utca széléhez verjük és saját oldalunk felé ferdén bemetsszük abból a célból, hogy hátrafelé a friss vágás feltűnjön.

Később a jelzést azáltal is tökéletesíthetjük, hogy a cövekek mellé vagy rudakat fektetünk, vagy 50 cm magas kerítést készítünk, vagy jelzőtáblákat tűzünk ki. Utóbbiakat az ellenség felé szürkére kell festeni, saját oldalunk felé pedig megfelelő felírással kell ellátni. Az ut-

cába való behajtást tágasra kell kiképezni és a hídfeljárókhoz hasonlóan feltűnően kell jelezni.

29. A tagpárok felszerelése a következő:

Keresők: villamos aknakutató készülék, pisztoly, 30 m hosszú (4 drb-ból egybetoldott) fűzőzsineg,

felszedők: rövidnyelű ásó (lehetőleg fából), homokzsák, csavarkules a gyújtó eltávolításához, géppisztoly,

útjelző honvédek: útjelzésre szükséges eszközök, gyalogsági ásó, puska.

ad c) Aknamezők eltakarítása ellenséges behatás nélkül.

30. Az aknák keresését nappal állóhelyzetben a kétrészes kereső nyéllal (kivételesen háromrészessel is) 2 m (illetve 3 m) szélességben kell végezni.

Az aknakeresést és felszedést időben egymástól el kell választani.

31. A keresőket jobbra vagy balra lépesőzve 50 m távközben alkalmazzuk (lásd 4. sz. ábrát).

32. A keresőt apró (25 cm-es) lépésekben visszük előre, minden egyes lépésnél 2,5 m széles sávban háromrészes nyéllal 3,5 széles sávban végezzük a harántirányú mozgást.

33. A keresők beirányított útját jelző szalaggal meg kell jelölni, oly módon, hogy a derékszíjra hátul felerősített dobról a jelzőszalag önműködően lefejtődjék. Minden 5 m távköz-

ben a szalagot a földön rögzíteni kell. A talált aknákat zászlócskával kell megjelölni.

34. A felszedők 150 m-es távközökben követik a keresőket és az aknákat vagy felszedésre vagy robbantásra előkészítik. Robbantás esetén az aknamezőt ki kell üríteni.

35. Az aknamentes területeket külön beosztott honvédekkel pontosan meg kell jelölni.

36. Felszerelésük:

kereső: villamos aknakutató készülék, jelzőszalag és zászlócskák,

felszedő: vasheggyel ellátott bot, rövidnyelű ásó (lehetőleg fából), esavarkules a gyújtók oldásához.

ad d) Aknák eltávolítása menetek alatt.

37. Az elővédhez beosztott utászokat és árkászokat minden esetben aknakutató és felszedő eszközökkel kell felszerelni. A keresés és felszedés egymást követi. A keresés súlya a szemmel való figyelésen van, mert igen sok esetben elszórtan telepített aknákról van szó. Igen gyakran az aknák létezését a bekövetkezett véres veszteségek árulják el.

Minden gyanús helyet úgy éjjel, mint nappal a készülékkel át kell kutatni. A bevetést az ellenséges helyzettől függően kúszva, vagy menetelve kell elrendelni. Döntő a gyorsaság.

38. Aknamezők felismerése esetén azonnal utcák robbantásával kell a mozgást meggyor-

sítani, ha megkerülés nem vezet gyorsabban célhoz. Tervszerű keresés és felszedés az idő rövidege miatt nincs.

39. A tagpárok elosztását a helyzet adja. Mozgás alatt is legtöbbször két keresőt és két felszedőt osztunk be az élhez, akikhez megfelelően felszerelt robbantó részlegeket kell beosztani.

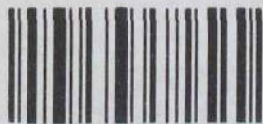
Váltott legénységgel az előremozgást meggyorsíthatjuk.

40. A keresésre, felszedésre és felszerelésre vonatkozólag az előbbi a), b), c) pontokban mondottak értelemszerűen itt is érvényesek. Gyanús és tényleg aláaknázott területeket éjjel és nappal egyaránt feltűnő módon állandóan, kétségmentesen és feltűnően meg kell jelölni.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

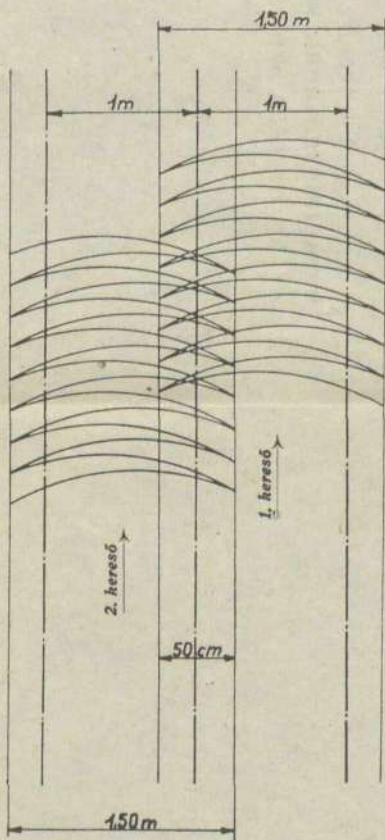
84709811

DR

**A kereső
harántmozgásának szélessége
és az utca szélessége.**

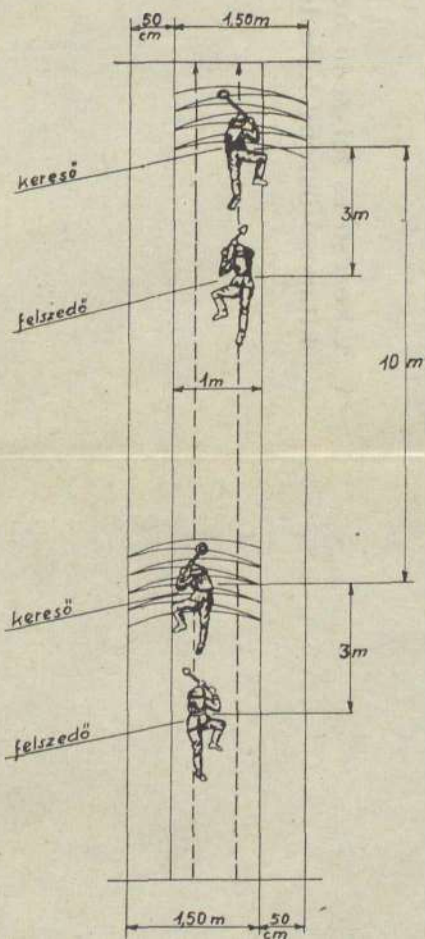

A kereső harántmozgásának szélessége és az utca szélessége.

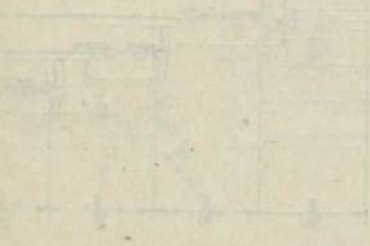

**A kereső és felszedő bevetése
kitaposó ösvény készítésére.**

A kereső és felszedő bevetése kitaposó ösvény készítésére.

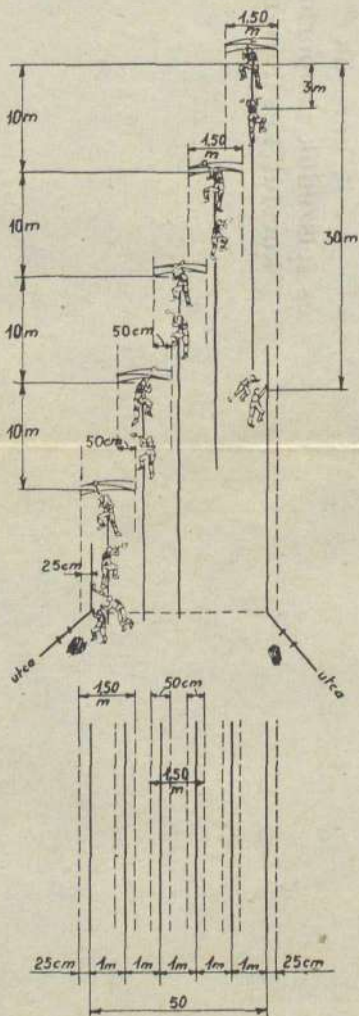

**A keresők
és felszedők csoportosítása
kocsiút készítésénél.**

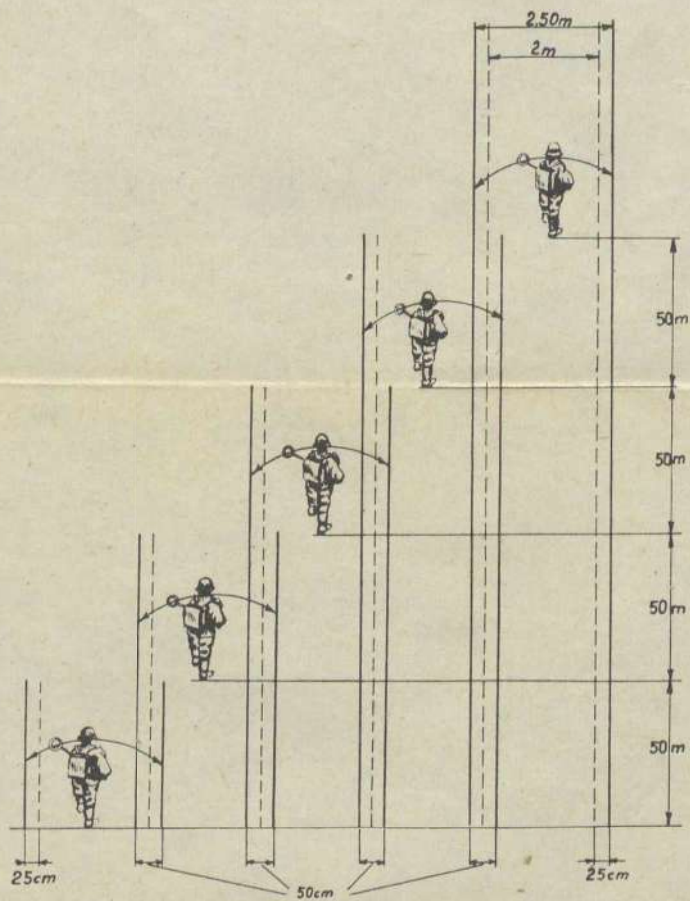
A keresők és felszedők csoportosítása kocsit készítésénél.

Keresés 50 m-es távközzel.

Keresés 50m-es távközzel.

422695. Athenaeum, Budapest.